

PORADNIK BARDZO MŁODO KULTURALNY

Finansowanie lokalnych przedsięwzięć z dziedziny kultury i turystyki

ZENON KOSIŃSKI

POZIOM EUROPEJSKI/MIĘDZYNARODOWY

KREATYWNA EUROPA

<https://kreatywna-europa.eu>

Kreatywna Europa to program Unii Europejskiej oferujący finansowe wsparcie dla sektorów kultury, audiowizualnego i kreatywnych. W ramach edycji 2021-2027 program przeznaczył 2,4 mld euro na dofinansowanie realizacji projektów w obszarze kultury i sztuki.

Głównymi celami programu Kreatywna Europa są promocja europejskiej różnorodności kulturowej i dziedzictwa, budowanie kompetencji profesjonalistów, rozwój publiczności europejskich dzieł m. in. poprzez zwiększanie dostępu do kultury i utworów audiowizualnych.

Program jest wdrażany poprzez trzy komponenty: MEDIA, Kultura oraz Międzysektorowy.

Media

Komponent MEDIA wspiera europejski sektor audiowizualny. Jego głównymi celami są wzmacnianie zdolności sektora i promowanie transnarodowego obiegu europejskich dzieł audiowizualnych. Skierowany

jest do producentów filmów i gier komputerowych, dystrybutorów, agentów sprzedaży, organizatorów szkoleń i warsztatów, festiwali filmowych, targów branżowych, wydarzeń budujących i rozwijających widownię filmów europejskich oraz inicjatyw edukacyjnych, twórców innowacyjnych narzędzi internetowych przeznaczonych dla profesjonalistów z branży audiowizualnej, inicjatyw sieciujących europejskie platformy VoD oraz kin promujących filmy europejskie.

W latach 2021–2027 komponent MEDIA będzie wspierał europejski sektor audiowizualny w oparciu o trzy klastry:

Klaster Content

Wspieranie współpracy i innowacji w tworzeniu i produkcji wysokiej jakości utworów audiowizualnych. Klaster obejmuje wsparcie projektów audiowizualnych w fazach rozwoju oraz produkcji, które posiadają duży potencjał międzynarodowy.

Klaster Business

Obejmuje działania dotyczące promowania innowacji biznesowych, konkurencyjności oraz profesjonalizacji w celu wzmocnienia europejskiego sektora audiowizualnego w stosunku do globalnych konkurentów. Klaster ukierunkowany jest na podnoszenie kompetencji europejskich profesjonalistów sektora audiowizualnego, budowanie sieci kontaktów oraz rozwój innowacyjnych narzędzi biznesowych.

Klaster Audience

Zwiększenie dostępności i widoczności utworów audiowizualnych dla potencjalnych odbiorców poprzez różne kanały dystrybucji i rozwój widowni. Klaster skupia schematy nakierowane na zwiększanie publiczności europejskich treści audiowizualnych i docieranie przez nie do szerokiej widowni oraz rozwój dystrybucji – zarówno kinowej, jak i z wykorzystaniem platform VoD.

Kultura

Komponent kultura jest częścią Programu Kreatywna Europa, skierowaną do publicznych oraz prywatnych instytucji, organizacji i innych podmiotów aktywnie działających w sektorach kultury oraz kreatywnym. Jego celem jest promocja europejskiej kultury i sztuki, zwiększanie mobilności artystów i dzieł europejskich, budowanie współpracy kulturalnej na poziomie ponadnarodowym, rozwijanie europejskiej publiczności oraz dostosowywanie sektorów kultury i kreatywnych do technologii cyfrowych i wdrażania innowacji.

W ramach komponentu kultura można ubiegać się o dofinansowanie w ramach czterech obszarów grantowych:

1. Projekty współpracy europejskiej to obszar grantowy wspierający działania kulturalne oparte na współpracy międzynarodowej podmiotów z sektora kultury i/lub kreatywnego. Projekty powinny przyczyniać się do międzynarodowego obiegu dzieł i twórców oraz budowania publiczności, a także do włączania społecznego poprzez kulturę i sztukę, zmniejszania śladu węglowego sektorów, cyfryzacji i wdrażania technologii w kulturze, budowania potencjału sektorów i rozwoju poszczególnych dziedzin sektora, takich jak architektura czy dziedzictwo kulturowe.
2. Obszar grantowy wspierający działania związane z tłumaczeniem, publikacją, dystrybucją i promocją utworów literackich. Obszar powstał z myślą o zwiększeniu dostępu do wysokiej klasy literatury europejskiej oraz wsparciu kulturowej i językowej różnorodności w Unii Europejskiej i innych krajach uczestniczących w programie Kreatywna Europa – komponent Kultura.
3. W ramach tego obszaru grantowego wspierane są międzynarodowe projekty, które przyczyniają się przede wszystkim do **zwiększenie widoczności i rozpowszechniania wschodzących europejskich artystów i dzieł w Europie i poza nią.**
4. Poza tym projekty powinny wspierać obieg twórców i ich dzieł, wzmacniać rozpoznawalność i widoczność artystów oraz twórców sektora kultury i kreatywnego w Europie i poza nią. Istotnym

aspektem jest zwiększanie dostępu do kultury i sztuki oraz zwiększanie uczestnictwa w kulturze, w tym budowanie i rozwój publiczności, a także kreowanie nowych i zrównoważonych (zielona transformacja sektorów kultury i kreatywnego) przestrzeni kultury i sztuki.

5. Obszar grantowy wspierający projekty realizowane przez międzynarodowe sieci współpracy kulturalnej działające na rzecz zwiększania zdolności europejskich sektorów kultury i kreatywnego do promowania i wspierania młodych talentów, stawiania czoła wspólnym wyzwaniom, innowacji oraz przyczyniania się do prosperowania sektora kultury, w tym wzrostu i tworzenia nowych miejsc pracy w sektorze.

Komponent Międzysektorowy

Komponent międzysektorowy jest częścią programu Kreatywna Europa, która wspiera międzynarodowe działania oparte na partnerskiej współpracy organizacji i instytucji sektorów kultury, kreatywnego i audiowizualnego. Promuje nowe formy twórczości na styku różnych sektorów m.in. poprzez wsparcie eksperymentalnych podejść i wdrażania innowacyjnych technologii i rozwiązań w tworzeniu, udostępnianiu, dystrybucji i promocji treści kultury, z uwzględnieniem ich potencjału rynkowego. Komponent międzysektorowy wspiera także działania dotyczące pluralizmu mediów informacyjnych, transnarodowej Współpracy Politycznej oraz sieci Creative Europe Desks – biur reprezentujących program w poszczególnych krajach.

Założenia komponentu realizowane są w ramach obszarów grantowych:

Creative Innovation Lab

Wsparcie inicjatyw służących rozwojowi innowacyjnych narzędzi, modeli i rozwiązań cyfrowych, mające zastosowanie w sektorze audiowizualnym i przynajmniej jednym innym sektorze kultury i/lub kreatywnym.

News – Monitoring and Defending Media Freedom and Pluralism

Bezpośredni grant na rozwój Media Pluralism Monitor (MPM) – instrumentu mierzącego zagrożenia dla pluralizmu mediów w UE za pomocą różnych wskaźników obejmujących aspekty prawne, gospodarcze i społeczno-demograficzne.

News – Journalism Partnerships

Wsparcie działań dotyczących zachowania wolności prasy oraz jej pluralizmu, a także rozwoju umiejętności korzystania z mediów, w szczególności w celu przeciwdziałania dezinformacji w internecie.

Mechanizm gwarancyjny Programu Kreatywna Europa

Od 2016 r. w ramach komponentu międzysektorowego Programu „Kreatywna Europa 2014–2020” został uruchomiony system poręczeń finansowych na rzecz sektora kultury i sektora kreatywnego. Fundusz gwarancyjny dysponuje budżetem 121 mln EURO w latach 2016-2020. System poręczeń ma na celu:

1. ułatwianie dostępu do finansowania podmiotom działającym w sektorze kultury i sektorze kreatywnym;
2. poprawę zdolności pośredników finansowych do oceny ryzyka związanego z działalnością podmiotów w sektorze kultury i sektorze kreatywnym, a także z realizowanymi przez nie projektami (capacity building).

Mechanizm Finansowy EOG i Norweski Mechanizm Finansowy (czyli tzw. Fundusze norweskie i EOG)

<https://www.eog.gov.pl>

Fundusze Norweskie i EOG są formą bezzwrotnej pomocy zagranicznej przyznanej przez Islandię, Norwegię i Liechtenstein nowym członkom UE – kilkunastu państwom Europy Środkowej i Południowej oraz

krajom bałtyckim. Fundusze te są związane z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej oraz z jednoczesnym wejściem naszego kraju do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (który tworzą państwa UE oraz Islandia, Liechtenstein i Norwegia). W zamian za udzielaną pomoc finansową, państwa-darczyńcy korzystają z dostępu do rynku wewnętrznego UE mimo, że nie są jej członkami.

Głównym celem Funduszy norweskich i Funduszy EOG jest przyczynianie się do zmniejszania różnic ekonomicznych i społecznych w obrębie EOG oraz wzmacnianie stosunków dwustronnych pomiędzy państwami-darczyńcami a państwem-beneficjentem.

W ramach Funduszy Norweskich i EOG realizowany jest **Program Kultura**

Celem programu jest rozwój współpracy kulturalnej, przedsiębiorczości w sektorze kultury i zarządzania dziedzictwem kulturowym

Obszary wsparcia

- Zarządzanie dziedzictwem kulturowym
 - Dostęp do kultury i sztuki
 - Rozpowszechnienie koncepcji rozwoju widowni (ang. audience development)
 - Wzrost wiedzy na temat żydowskiego dziedzictwa kulturowego
 - Poprawa współpracy między instytucjami / organizacjami z Polski oraz Norwegii, Islandii i Liechtensteinu
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (MKiDN)

Uprawnieni beneficjenci:

- publiczne instytucje kultury
- archiwa państwowe
- szkoły artystyczne i uczelnie artystyczne
- kościoły i związki wyznaniowe
- organizacje pozarządowe aktywne na polu kultury
- jednostki samorządu terytorialnego
- przedsiębiorcy działający w sektorze kultury i sektorze kreatywnym

– podmioty zarządzające obiektami indywidualnie wpisanymi na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO lub uznane przez Prezydenta RP za Pomniki Historii

Tematyka naborów

1. **Restauracja i rewitalizacja dziedzictwa kulturowego** Zabytki wpisane do rejestru zabytków prowadzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.
2. **Innowacyjne wykorzystanie infrastruktury dla prezentacji dziedzictwa kulturowego** Infrastruktura niewpisana do rejestru zabytków prowadzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.
3. **Poprawa dostępu do kultury i sztuki** Projekty będą służyć rozwojowi współpracy kulturalnej pomiędzy twórcami, uczestnikami życia kulturalnego i instytucjami kultury, jak również wzmocnianie stosunków dwustronnych pomiędzy Polską a Państwami Darczyńcami, przyczynią się do wzmocnienia kompetencji specjalistów w sektorach kultury, dziedzictwa kulturowego i sektorach kreatywnych. Projekty mogą być realizowane praktycznie we wszystkich dziedzinach kultury i sztuki, takich jak: muzyka i sztuki sceniczne, sztuki wizualne (w tym festiwale filmowe), dziedzictwo kulturowe, sektory kreatywne, literatura i krytyka sztuki, archiwa, edukacja kulturalna i artystyczna, jak również w innych wpisujących się w cele programu.

Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki

<https://www.visegradfund.org>

Program Grantów Wyszehradzkich Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego wspiera finansowo projekty rozwijające współpracę krajów należących do Grupy Wyszehradzkiej i Ukrainy.

Program wspiera finansowo współpracę kulturalną, wymiany naukowe i badania, edukację, wymiany młodzieżowe i współpracę transgraniczną.

Celem Funduszu jest wspieranie współpracy krajów z Grupy Wyszehradzkiej, czyli Czech, Węgier, Polski i Słowacji oraz Ukrainy i integracja tych państw z Unią Europejską, z położeniem nacisku

na cztery aspekty: innowacyjność, wymiar regionalny, młodzież, zrównoważony rozwój.

Obszary wsparcia Każdy projekt powinien być związany z jednym lub dwoma obszarami tematycznymi programu:

1. Kultura i wspólna tożsamość
2. Edukacja i budowanie potencjału
3. Środowisko
4. Wartości demokratyczne, media
5. Polityka publiczna i partnerstwa instytucjonalne
6. Wymiany naukowe i współpraca badawcza
7. Rozwój lokalny, przedsiębiorczość, turystyka
8. Rozwój społeczny

Preferowane są projekty, których uczestnicy pochodzą ze wszystkich krajów Grupy Wyszehradzkiej. Projekty muszą obejmować co najmniej trzy podmioty z trzech różnych krajów V4. Jeżeli o grant aplikuje organizacja z Ukrainy, partnerami projektu muszą być co najmniej trzy kraje V4.

Wnioski o dofinansowanie projektów mogą składać organizacje i osoby fizyczne. Preferowane są organizacje pozarządowe, społeczne, władze lokalne, gminne. Akceptowane są też wnioski od szkół publicznych, uniwersytetów, instytutów badawczych i – ogólnie – instytucji publicznych. Instytucje rządowe (w tym takie jednostki jak Instytut Polski) nie mogą aplikować i nie mogą być partnerami projektów.

MINISTERSTWO KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

<https://www.gov.pl/web/kultura>

Programy Ministra z zakresu kultury mają na celu dofinansowanie zadań o charakterze projektowym z wyłączeniem stałej działalności kulturalnej podmiotów. Skierowane są do instytucji kultury, organizacji pozarządowych, instytucji filmowych, szkół i uczelni wyższych, jednostek samorządu terytorialnego, podmiotów gospodarczych, kościołów i związków wyznaniowych oraz ich osób prawnych. Osoby fizyczne nie są uprawnione do składania wniosków poza jednym programem – Ochrona zabytków. W 2021 roku przyznano ponad 240 mln zł dotacji na cele kulturalne w ramach 33 programów Ministra.

Edukacja artystyczna

Celem programu jest podnoszenie poziomu polskiej edukacji artystycznej poprzez wsparcie finansowe dla najciekawszych projektów, skierowanych do uczniów, studentów oraz absolwentów szkół i uczelni artystycznych.

Edukacja kulturalna

Celem programu jest wspieranie zadań z zakresu edukacji kulturalnej, ważnych dla rozwoju kapitału społecznego.

Film

Celem programu jest promowanie wiedzy na temat osiągnięć kinematografii, jej roli we współczesnej kulturze, a także wsparcie dla

działań sprzyjających rozwojowi kultury filmowej i upowszechniających ambitny, niekomercyjny repertuar filmowy.

Infrastruktura domów kultury

Celem programu jest zapewnienie optymalnych warunków dla działalności domów i ośrodków kultury oraz centrów kultury i sztuki w zakresie edukacji kulturalnej i animacji kultury poprzez modernizację i rozbudowę ich infrastruktury.

Infrastruktura kultury

Celem programu jest zatem stworzenie optymalnych warunków dla prowadzenia działalności kulturalnej, poprzez modernizację i rozbudowę infrastruktury instytucji kultury, a także innych podmiotów działających w tym obszarze.

Infrastruktura szkolnictwa artystycznego

Celem programu jest zapewnienie optymalnych warunków dla procesu kształcenia artystycznego poprzez modernizację i rozbudowę infrastruktury szkół, placówek i uczelni artystycznych.

Kultura cyfrowa

Celem programu jest udostępnianie i umożliwianie ponownego wykorzystywania zasobów cyfrowych do celów popularyzacyjnych, edukacyjnych i naukowych, uwzględniające opracowanie i digitalizację zasobów dziedzictwa kulturowego.

Kultura Dostępna

Celem programu jest wspieranie zadań służących ułatwieniu dostępu do kultury, skierowanych do szerokiego grona odbiorców i sprzyjających integracji społecznej.

Kultura ludowa i tradycyjna

Celem programu jest wspieranie zjawisk związanych ze spuścizną kultur tradycyjnych, transformacjami (przekształceniami i przemianami) poszczególnych elementów oraz współczesnymi kontekstami ich występowania.

Literatura

Strategicznym celem programu jest podnoszenie poziomu świadomości literackiej i uzupełnienie rynku wydawniczego poprzez dofinansowywanie wartościowych, niekomercyjnych publikacji literatury polskiej i światowej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieł mierzących się z zadaniem utrwalenia tożsamości kulturowej i narodowej poprzez odniesienie się do ważnych dla polskiej kultury rocznic, jubileuszy czy wydarzeń historycznych. W programie szczególnie uwzględnia się debiuty pisarskie, czyli pierwsze publikacje w formie książkowej (drukowanej lub w formie e-booka) autorów piszących w języku polskim, oraz twórczość adresowaną do dzieci i młodzieży. Istotnym celem programu jest zwiększenie dostępności do efektów realizowanych zadań osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w art. 2 pkt. 3 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w szczególności poprzez dofinansowanie publikacji dla osób niewidomych i słabowidzących.

Muzyczny ślad

Celem programu jest utrwalanie i wprowadzanie do obiegu wartościowych, niekomercyjnych nagrań utworów muzycznych, publikacji nutowych oraz naukowych i popularno-naukowych dotyczących muzyki oraz tańca.

Muzyka

Celem programu jest wspieranie najwartościowszych zjawisk i trendów w polskiej i światowej kulturze muzycznej.

Partnerstwo dla książki

Strategiczne cele programu to zarówno poprawa dostępu do książki w jej wszystkich formatach, jak i wzmocnienie kulturotwórczej roli księgarń i bibliotek.

Promesa dla Kultury

Strategicznym celem programu jest zwiększenie efektywności wykorzystania funduszy europejskich na rzecz rozwoju kultury poprzez zapewnienie środków na dofinansowanie tzw. wkładu własnego dla zadań realizowanych przy udziale programów europejskich, a także poprzez dofinansowanie kosztów niekwalifikowanych związanych bezpośrednio z celami kulturalnymi ujętych w umowie o dofinansowanie ze środków europejskich.

Promocja czytelnictwa

Celem programu jest wspieranie wartościowych form promowania czytelnictwa, zarówno poprzez dofinansowywanie innowacyjnych szeroko zakrojonych programów promujących powszechne praktyki czytelnicze, jak i poprzez wsparcie dla przedsięwzięć promujących najbardziej znaczące zjawiska literatury współczesnej.

Rozwój sektorów kreatywnych

Celem programu jest wsparcie rozwoju polskich sektorów kultury i kreatywnych oraz wzmocnianie ich konkurencyjności na arenie międzynarodowej. Program obejmuje wszystkie branże kreatywne, jednak priorytet będą miały działania dedykowane sektorom wzornictwa, muzyki, gier wideo oraz nowych mediów.

Sztuki wizualne

Celem programu jest wspieranie najwartościowszych zjawisk w polskiej sztuce współczesnej oraz popularyzacja najciekawszych zjawisk sztuki polskiej i światowej w Polsce.

Taniec

Celem programu jest wspieranie najbardziej wartościowych zjawisk i trendów w tańcu – zarówno przedsięwzięć kultywujących tradycję i nawiązujących do najwybitniejszych osiągnięć tańca, jak i projektów skoncentrowanych na kreowaniu nowych wartości, nastawionych na dyskurs o współczesnej rzeczywistości i poszukiwanie oryginalnych środków ekspresji artystycznej.

Teatr

Celem programu jest wspieranie najwartościowszych zjawisk i trendów we współczesnym teatrze.

Wydarzenia artystyczne dla dzieci i młodzieży

Celem programu jest wspieranie wartościowych i w pełni profesjonalnych wydarzeń artystycznych o zasięgu regionalnym, krajowym, jak i międzynarodowym, powstających z myślą o dzieciach i młodzieży do 18 roku życia.

NARODOWE CENTRUM KULTURY

<http://www.nck.pl>

Narodowe Centrum Kultury jest państwową instytucją kultury, której statutowym zadaniem jest podejmowanie działań na rzecz rozwoju kultury w Polsce.

Przedmiotem działań Narodowego Centrum Kultury jest:

- Edukacja kulturalna oraz zwiększanie zainteresowania kulturą i sztuką
- Rozwój i profesjonalizacja sektora kultury
- Promocja polskiego dziedzictwa narodowego jako elementu europejskiego dziedzictwa kulturowego
- Podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej i państwowej
- Narodowe Centrum Kultury zajmuje się także:
 - Inspirowaniem i wspomaganiem działających w sferze kultury i dziedzictwa narodowego ruchów społecznych oraz organizacji pozarządowych
 - Informacją kulturalną oraz pracami badawczymi w zakresie kultury i dziedzictwa narodowego
 - Podwyższaniem kwalifikacji kadr zajmujących się działalnością kulturalną

INSTYTUT TEATRALNY

<http://www.instytut-teatralny.pl/>

Założony w 2003 roku Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego jest państwową instytucją kultury zajmującą się dokumentacją, promocją i animacją polskiego życia teatralnego.

Instytut organizuje publiczną debatę o polskim teatrze, dąży do poszerzania perspektyw badawczych, wspiera i prowadzi działalność edukacyjną oraz popularyzatorską. Ponadto prowadzi największy portal

poświęcony w całości współczesnemu polskiemu życiu teatralnemu [www.e-teatr.pl], internetową Encyklopedię Teatru Polskiego [www.encyklopediateatru.pl], specjalistyczną Księgarnię PROSPERO [www.prospero.e-teatr.pl] oraz Wydawnictwo [www.wydawnictwo.institut-teatralny.pl].

NARODOWY INSTYTUT MUZYKI I TAŃCA

<http://imit.org.pl/>

Narodowy Instytut Muzyki i Tańca to państwowa instytucja kultury, której misją jest działalność na rzecz rozwoju polskiej kultury muzycznej i tanecznej.

Przedmiotem działań Narodowego Instytutu Muzyki i Tańca jest: • rozwój i profesjonalizacja środowiska muzycznego i tanecznego, • edukacja muzyczna i taneczna, • rozwój infrastruktury i badań naukowych w zakresie muzyki i tańca, • edukacja kulturalna oraz zwiększanie zainteresowania sztuką muzyki i tańca, • ochrona i promocja dziedzictwa kulturowego w Polsce i zagranicą.

Narodowy Instytut Muzyki i Tańca zajmuje się także: • wsparciem działań na rzecz zachowania, przekazu, kontynuacji i rozwoju kultury tradycyjnej, • włączaniem do nurtu kultury i sztuki artystów i artystek z niepełnosprawnością.

INSTYTUT ADAMA MICKIEWICZA

<http://iam.pl/pl>

Instytut Adama Mickiewicza jest państwową instytucją kultury, której misją jest budowa i komunikacja wymiaru kulturalnego Polski poprzez inicjowanie międzynarodowej współpracy i wymiany kulturalnej.

Koncepcja programowa IAM na lata 2020-2023 odwołuje się do zbioru wyjątkowych wartości polskiej kultury, ukształtowanych przez wielowiekową chrześcijańską tradycję, silne korzenie europejskie, położenie geograficzne, historię XIX i XX wieku oraz transformację. Wartości te, rozpięte na osi „wspólnota–jednostka”, stanowią o wybitności oraz

sile polskiej kultury. Punktem odniesienia dla promocji polskiej kultury za granicą jest natomiast pięć filarów: Relacje, Empatia, Wartości, Wiedza i Rozwój oraz Pasja i Misja.

Instytut jest również wydawcą portalu Culture.pl – codziennie aktualizowanego serwisu, który informuje o najciekawszych wydarzeniach, związanych z polską kulturą na całym świecie.

FILMOTEKA NARODOWA – INSTYTUT AUDIOWIZUALNY (FINA)

<https://fina.gov.pl>

Filmoteka Narodowa – Instytut Audiowizualny (FINA) to nowoczesna instytucja kultury, która została powołana 1 czerwca 2017 roku w wyniku połączenia Filmoteki Narodowej i Narodowego Instytutu Audiowizualnego. Jej misją statutową jest digitalizacja, gromadzenie, restaurowanie i udostępnianie, a także promocja polskiego dziedzictwa audiowizualnego oraz upowszechnianie najbardziej wartościowych przejawów kultury filmowej. FINA jest też koproducentem nowych materiałów audiowizualnych (filmów, audycji radiowych i telewizyjnych oraz wydawnictw filmowych i muzycznych).

POLSKI INSTYTUT SZTUKI FILMOWE

<http://www.pisf.pl/>

Polski Instytut Sztuki Filmowej realizuje ustawowe zadania z zakresu polityki państwa w dziedzinie kinematografii, w szczególności przez:

- 1) tworzenie warunków do rozwoju polskiej produkcji filmów i koprodukcji filmowej;
- 2) inspirowanie i wspieranie rozwoju wszystkich gatunków polskiej twórczości filmowej, a w szczególności filmów artystycznych, w tym przygotowania projektów filmowych, produkcji filmów i rozpowszechniania filmów;
- 3) wspieranie działań mających na celu tworzenie warunków powszechnego dostępu do dorobku polskiej, europejskiej i światowej sztuki filmowej;

- 4) wspieranie debiutów filmowych oraz rozwoju artystycznego młodych twórców filmowych;
- 5) promocję polskiej twórczości filmowej; 6) dofinansowywanie przedsięwzięć z zakresu przygotowania projektów filmowych, produkcji filmów, dystrybucji filmów i rozpowszechniania filmów, promocji polskiej twórczości filmowej i upowszechniania kultury filmowej, w tym produkcji filmów podejmowanych przez środowiska polonijne;
- 7) wspieranie utrzymywania archiwów filmowych; 8) wspieranie rozwoju potencjału polskiego niezależnego przemysłu kinematograficznego, a w szczególności małych i średnich przedsiębiorców działających w kinematografii.

NARODOWY INSTYTUT MUZEALNICTWA I OCHRONY ZBIORÓW

<http://nimosz.pl/>

Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zabytków jest państwową instytucją kultury działająca w obszarach:

- 1) upowszechnianie wiedzy o muzeach, muzealiach, zbiorach publicznych i obiektach zabytkowych; 2) wyznaczanie i upowszechnianie standardów w zakresie muzealnictwa i ochrony zbiorów; 3) kształtowanie świadomości społecznej w zakresie wartości i zachowania dziedzictwa kulturowego.

NARODOWY INSTYTUT DZIEDZICTWA

<http://www.nid.pl/pl/>

Narodowy Instytut Dziedzictwa to państwowa instytucja kultury, będąca eksperckim i opiniodawczym wsparciem dla Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu.

Misją Narodowego Instytutu Dziedzictwa jest tworzenie podstaw dla zrównoważonej ochrony dziedzictwa kulturowego w celu jego zachowania dla przyszłych pokoleń poprzez wyznaczanie i upowszechnianie standardów ochrony oraz konserwacji zabytków, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie wartości i zachowania dziedzictwa

kulturowego, a także gromadzenie i upowszechnianie wiedzy o dziedzictwie. Instytut, realizując swoje zadania statutowe, uznaje, że zarówno zabytki jak i niematerialny dorobek kulturowy poprzednich pokoleń są świadectwem naszej przeszłości i będąc ważną częścią naszego dziedzictwa, mogą stanowić trwały fundament wspólnej przyszłości i zrównoważonego rozwoju naszej Ojczyzny.

MUZEUM HISTORII POLSKIEJ

<http://www.muzhp.pl/>

Muzeum przedstawia najważniejsze wątki polskiej historii – państwa i narodu – ze szczególnym uwzględnieniem tematyki wolności – tradycji parlamentarnych, instytucji i ruchów obywatelskich, walki o wolność i niepodległość. Obejmuje to m.in. fenomen republiki szlacheckiej, powstania narodowe, dzieje „Solidarności” i dwukrotną odbudowę niepodległej Rzeczypospolitej w XX wieku.

Muzeum prowadzi działania edukacyjne i kształtuje nowoczesną wrażliwość patriotyczną, przyczynia się do kształtowania obywateli świadomych tradycji i otwartych na świat. Ważnym tego aspektem jest świadomość powiązania polskich dziejów z historią innych narodów Europy, szczególnie tych, które żyły na obszarze dawnej Rzeczypospolitej. Muzeum Historii Polski dokumentuje, popularyzuje i promuje historię Polski zgodnie z osiągnięciami nauki, sięgając po inspirujące przykłady polskich osiągnięć, ale i uczestniczy w debacie nad trudnymi kartami polskich dziejów.

INSTYTUT KSIĄŻKI

<http://www.instytutksiazki.pl/>

Instytut Książki jest narodową instytucją kultury. Został powołany przez Ministra Kultury do promocji polskiej literatury na świecie oraz popularyzacji książek i czytelnictwa w kraju.

Zajmuje się promocją czytelnictwa: kampania „**Mała Książka – wielki człowiek**” informuje o korzyściach wynikających ze wspólnego, rodzinnego czytania już od pierwszych miesięcy życia dziecka. Została

przygotowana w związku z ogólnopolską akcją, w ramach której od 2017 roku młodzi rodzice na oddziałach położniczych otrzymają wyjątkowe Wyprawki Czytelnicze. W ramach akcji realizowany jest także pilotażowy projekt dla trzylatków, który rozpoczął się we wrześniu 2018 roku. Ma on zachęcić rodziców do odwiedzania bibliotek i codziennego czytania z dzieckiem.

Instytut współorganizuje także **Czytaj PL**, akcję promującą czytelnictwo, w ramach której uczestnicy przeczytali już około 280 tysięcy książek. Akcji towarzyszy autorska inicjatywa „Upoluj swoją książkę”. Dzięki niej w promocję czytelnictwa zaangażowani zostali uczniowie, a plakaty dające dostęp do bestsellerów pojawiły się w tysiącu szkół średnich.

Od 13 lat administruje programami dotacyjnymi Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w obszarze literatury, natomiast od kwietnia 2010 jest wydawcą najstarszych i najbardziej zasłużonych polskich czasopism kulturalnych, m.in.: „Nowych Książek”, „Twórczości”, „Literatury na Świecie”, „Dialogu” czy „Odry”.

NARODOWY INSTYTUT WOLNOŚCI

<https://niw.gov.pl>

Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego to instytucja odpowiedzialna za wspieranie społeczeństwa obywatelskiego, działalności pożytku publicznego i wolontariatu. Powstała w październiku 2017 r. z inicjatywy wicepremiera Piotra Glińskiego, przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego.

Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021–2030

Głównym celem Programu jest zwiększenie zaangażowania obywateli i organizacji pozarządowych w życie publiczne przez poprawę samoorganizacji społecznej, wzrost znaczenia sektora obywatelskiego w życiu publicznym oraz wzmocnienie instytucjonalne sektora obywatelskiego w Polsce.

Priorytety Programu NOWEFIO

Priorytet 1.: Mikro-inicjatywy

Priorytet 2.: Organizacje obywatelskie na rzecz dobra wspólnego

Priorytet 3.: Organizacje obywatelskie w życiu publicznym

Priorytet 4.: Wzmocnienie kompetencji organizacji obywatelskich

Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030

Głównym celem Programu jest wsparcie rozwoju instytucjonalnego organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz zwiększenie udziału tych organizacji w życiu publicznym i upowszechnianiu demokratycznych norm obywatelskości. Wzmocnienie instytucjonalne będzie prowadzić do wszechstronnego rozwoju sektora obywatelskiego, w tym do podniesienia jakości działania organizacji, ich efektywnego zaangażowania w życie publiczne, zwiększenia funkcji kontrolnych oraz eksperckich

Priorytety Programu

- Priorytet 1. Zrównoważony rozwój organizacyjny
- Priorytet 1a. Wsparcie działań misyjnych i rozwoju instytucjonalnego
- Priorytet 1b. Dotacje na wkład własny
- Priorytet 2. Kapitały żelazne
- Priorytet 2a. Dotacje operacyjne na wsparcie budowania początkowych kapitałów żelaznych
- Priorytet 2b. Dofinansowanie początkowych kapitałów żelaznych
- Priorytet 2c. Dofinansowanie rozbudowy kapitałów żelaznych
- Priorytet 3. Rozwój instytucjonalny lokalnych organizacji strażniczych i mediów obywatelskich
- Priorytet 4. Rozwój instytucjonalny think tanków obywatelskich
- Priorytet 5. Wsparcie doraźne

LOKALNE GRUPY DZIAŁANIA

Lokalne Grupy Działania (LGD) są rodzajem partnerstwa terytorialnego, powstałego jako oddolna inicjatywa, zrzeszająca przedstawicieli lokalnych organizacji z sektora publicznego, prywatnego i pozarządowego oraz mieszkańców działających na rzecz lokalnej społeczności.

W Polsce są 324 lokalne grupy działania, których lokalne strategie rozwoju zostały wybrane do realizacji i finansowania ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w ramach działania LEADER.

Za pośrednictwem lokalnych grup mieszkańcy z danego obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju realizują własne inicjatywy. Do nich można zaliczyć budowę lub przebudowę ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej czy kulturalnej, promocję działań związanych z upowszechnieniem dziedzictwa przyrodniczego, naturalnego oraz promocję działań na rzecz krzewienia kultury i tradycji.

Projekty mogą być realizowane w ramach następujących działań:

- Promocja markowych produktów i usług
- Poprawa jakości infrastruktury kultury
- Budowa i rozbudowa infrastruktury turystyczno – rekreacyjnej
- Integrowanie społeczności lokalnej
- Ochrona dziedzictwa kulturowego

FUNDUSZE PRYWATNE

Fundacja Orange

<http://www.fundacja.orange.pl>

Fundacja Orange działa na rzecz nowoczesnej edukacji. Została założona w 2005 roku przez Orange Polska S.A. do realizacji celów zgodnych ze strategią społecznej odpowiedzialności firmy.

Uczy, jak korzystać z nowych technologii w sposób odpowiedzialny i wartościowy. Prowadzi autorskie projekty edukacyjne, w których dba o cyfrowe kompetencje dzieci, młodzieży i nauczycieli. Promuje edukację medialną, programowanie, sztuczną inteligencję, wspiera kreatywne pomysły z wykorzystaniem ICT.

Fundacja Tesco

<https://www.fundacjatesco.pl>

Fundacja Tesco (do czerwca 2017 roku działająca pod nazwą „Fundacja Tesco Dzieciom”)

Fundacja jest organizacją dobroczynną, celami jej działania jest wspieranie wartościowych inicjatyw i projektów społecznych, których beneficjentami są dzieci i młodzież oraz promocja idei integracji i zaangażowana na rzecz wspólnego dobra społeczności lokalnych.

Fundacja Kronenberga

<http://www.citibank.pl/poland/kronenberg/polish/>

Jednym z najważniejszych obszarów działania Fundacji Citi Handlowy im. Leopolda Kronenberga jest ochrona dziedzictwa kulturowego.

Głównym przedsięwzięciem na tym polu, jest przyznawanie [Nagrody im. prof. Aleksandra Gieysztora](#). W ten sposób już od 18 lat honorujemy

osoby lub instytucje szczególnie zasłużone na polu ochrony dziedzictwa kulturowego. Nagroda przyznawana jest za wybitne osiągnięcia mające na celu ochronę polskiego dziedzictwa kulturowego, a w szczególności za działalność muzealną i konserwatorską oraz pracę na rzecz gromadzenia pamiątek polskiej kultury. Celem przedsięwzięcia jest promocja oraz wsparcie tych, którzy podejmują się działań służących ochronie dorobku polskiej kultury zarówno w kraju, jak i za granicą.

Wraz z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego Fundacja prowadzi program [Odzyskiwanie dzieł sztuki](#), którego celem jest odzyskiwanie dóbr kultury utraconych przez Polskę w czasie i w wyniku II wojny światowej, uruchomiony w czerwcu 2012 roku.

Fundacja BRE Banku

<http://www.mbank.pl/o-nas/o-mbanku/fundacja/>

Jest jedną z pierwszych fundacji korporacyjnych w środowisku bankowym. W 1994 r. rozpoczęła działalność jako Fundacja BRE Banku, a od 2013 r. funkcjonuje jako Fundacja mBanku. Beneficjentami działań wspieranych przez fundację są w szczególności dzieci, młodzież, nauczyciele i rodzice.

Fundacja im. Dr M. Kantona

http://www.pekao.com.pl/o_banku/odpowiedzialnosc/fundacja_kantona

Działalność charytatywna Banku Pekao S.A. realizowana jest w głównej mierze za pośrednictwem Fundacji Banku Pekao S.A. imienia dr. Mariana Kantona, która została powołana w 1997 roku.

Cele statutowe Fundacji obejmują wspieranie działań w zakresie:

- oświaty i wychowania dzieci i młodzieży,
- przedsięwzięć naukowobadawczych,
- dydaktycznych instytucji naukowych i szkół,
- popularyzowania wiedzy bankowej,
- niesienia pomocy osobom chorym i niepełnosprawnym,
- upowszechniania kultury fizycznej i sportu,
- ochrony środowiska,

- realizacji projektów i działalności organizacji charytatywnych,
- upowszechniania kultury.

Fundacja Santander

<https://fundacja.santander.pl>

Stwarza możliwości dla ludzi ambitnych i odpowiedzialnych, kreuje lokalnych liderów. Tworzy projekty, dzięki którym młodzież może odkrywać bogactwo polskiego dziedzictwa narodowego i odnajdywać w nim punkty odniesienia do własnych decyzji i refleksji.

Promuje kreatywność i przedsiębiorczość młodych ludzi. Wspiera działania, które są niestandardowe, wymagają wyobraźni i odwagi w realizacji. Równocześnie podnosi poziom wiedzy ekonomicznej wśród młodego pokolenia.

Fundacja BGŻ BNP PARIBAS

<https://www.bgzbnpparibas.pl/fundacja>

Poprzez programy autorskie i współpracę z organizacjami eksperckimi wyrównuje szanse edukacyjne, zapobiega wykluczeniu grup wrażliwych i znajdujących się w trudnej sytuacji, a także wspiera budowę kapitału społecznego i rozwój organizacji obywatelskich w lokalnych środowiskach. Działa w obszarze edukacji, kultury oraz solidarności społecznej.

Fundacja im. J.K. Steczkowskiego

<https://dotacje.fundacijabgk.pl/>

Fundacja BGK prowadzi następujące programy:

- [Generacja 6.0](#)
- [Dzieci Kapitana Nemo](#)
- [Skrzydła dla Mamy](#)
- [Małe Miasto](#)
- [Były sobie pieniądze?](#)
- [Na dobry początek!](#)

- [Moja Mała Ojczyzna](#)

Fundacja PZU

<http://fundacjapzu.pl/>

Celem Fundacji jest: promowanie edukacji dzieci i młodzieży, wspieranie talentów oraz wyrównywanie szans osób z różnych względów upośledzonych, a także zwiększanie dostępu do dóbr kultury i życia społecznego, czyli szeroko rozumiany rozwój społeczeństwa obywatelskiego.

Motto fundacji to „Blisko ludzi i ich potrzeb”. Realizuje je wspierając strategiczne obszary:

- edukację – szczególnie w zakresie inicjatyw wyrównujących szanse i tworzących warunki dla lepszego rozwoju intelektualnego, zawodowego i kulturalnego dzieci i młodzieży;
- kulturę i historię – szczególnie w zakresie wspierania wydarzeń artystycznych oraz działań upowszechniających wiedzę o polskiej historii, kulturze, literaturze i sztuce oraz promowania wartości takich jak: polskość, tożsamość, patriotyzm;
- zdrowie i pomoc społeczną – poprzez promowanie zdrowego stylu życia oraz wsparcie organizacji i osób fizycznych, m. in. w zakresie pokrywania kosztów leczenia, rehabilitacji i zakupu sprzętu medycznego albo leków;
- bezpieczeństwo – poprzez programy edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa dzieci na drodze oraz aktywizację społeczności lokalnej do działań na rzecz dobra wspólnego w regionie.

Fundacja na rzecz Nauki Polskiej

<http://www.fnp.org.pl>

Fundacja działa od 1991 roku. Jest pozarządową, apolityczną instytucją typu *non profit*, która **realizuje misję wspierania nauki**. Jest największym w Polsce pozabudżetowym źródłem finansowania nauki.

Fundacja realizuje swoje cele statutowe poprzez:

- wspieranie wybitnych uczonych i zespołów badawczych we wszystkich dziedzinach nauki,
- wspomaganie innowacyjnych przedsięwzięć i komercjalizacji odkryć oraz wynalazków naukowych.

Polska Fundacja Dzieci i Młodzieży

<http://www.pcyf.org.pl>

Celem Fundacji jest wszechstronny rozwój dzieci i młodzieży.

Pomaga liderom organizacji społecznych, nauczycielom, dyrektorom szkół i placówek edukacyjnych oraz tym wszystkim, którym zależy na rozwoju młodych ludzi, by stawali się osobami odpowiedzialnymi, twórczymi, aktywnie kształtującymi własne życie i środowisko lokalne. Wsparcie, którego udziela, to z jednej strony animowanie współpracy zainteresowanych osób z ekspertami oraz z przedstawicielami władz samorządowych i administracji publicznej, organizowanie szkoleń, konferencji i forów, a z drugiej – wsparcie finansowe przeznaczone na realizację konkretnych inicjatyw.

Zenon Kosiński: Trener, animator i konsultant z ponad 20 letnim doświadczeniem. Specjalista w zakresie planowania i wdrażania procesów edukacyjnych i rozwojowych dla organizacji sektora publicznego, pozarządowego i biznesu w Polsce na Ukrainie i Słowacji. Autor i współautor licznych projektów społecznych, edukacyjnych, kulturalnych, turystycznych, rozwoju lokalnego, rozwoju przedsiębiorczości w Polsce na Ukrainie i Słowacji. Autor i współautor koncepcji i strategii tworzenia oraz wdrażania sieciowych innowacyjnych produktów turystycznych z wykorzystaniem najnowszych technologii IT.

Trener/szkoleniowiec specjalizujący się w obszarach zarządzania projektami, planowania projektów i wypełniania aplikacji, opracowywania strategii rozwoju i planów wdrażania, planowania i prowadzenia procesów partycypacji społecznej. Animator w zakresie tworzenia partnerstw międzysektorowych i międzynarodowych oraz konsorcjów.

Absolwent pierwszej edycji Szkoły Trenerów Organizacji Pozarządowych prowadzonej przez Stowarzyszenie Trenerów Organizacji Pozarządowych w Warszawie. Animator w Regionalnym Ośrodku Europejskiego Funduszu Społecznego w Lublinie. Specjalista ds. funduszy europejskich dla organizacji pozarządowych w ramach sieci „Specjaliści Euro-NGO”. Ekspert oceny wniosków ze środków Unii Europejskiej. Współpracował z kilkudziesięcioma instytucjami kulturalnymi, naukowymi i pozarządowymi oraz samorządami z Polski i Ukrainy. Jeden z autorów koncepcji Szlaku Jana III Sobieskiego.

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego**

**NARODOWE
CENTRUM
KULTURY**

**BARDZO
MŁODA KULTURA**

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury „Bardzo Młoda Kultura 2019–2021”

**Marszałek
Województwa Lubelskiego
Jarosław Stawiarski**

**CENTRUM
SPOTKANIA
KULTUR
W LUBLINIE**

